

Cena numeru
200.000 mk.

Cena i renowacja
w Łodzi:

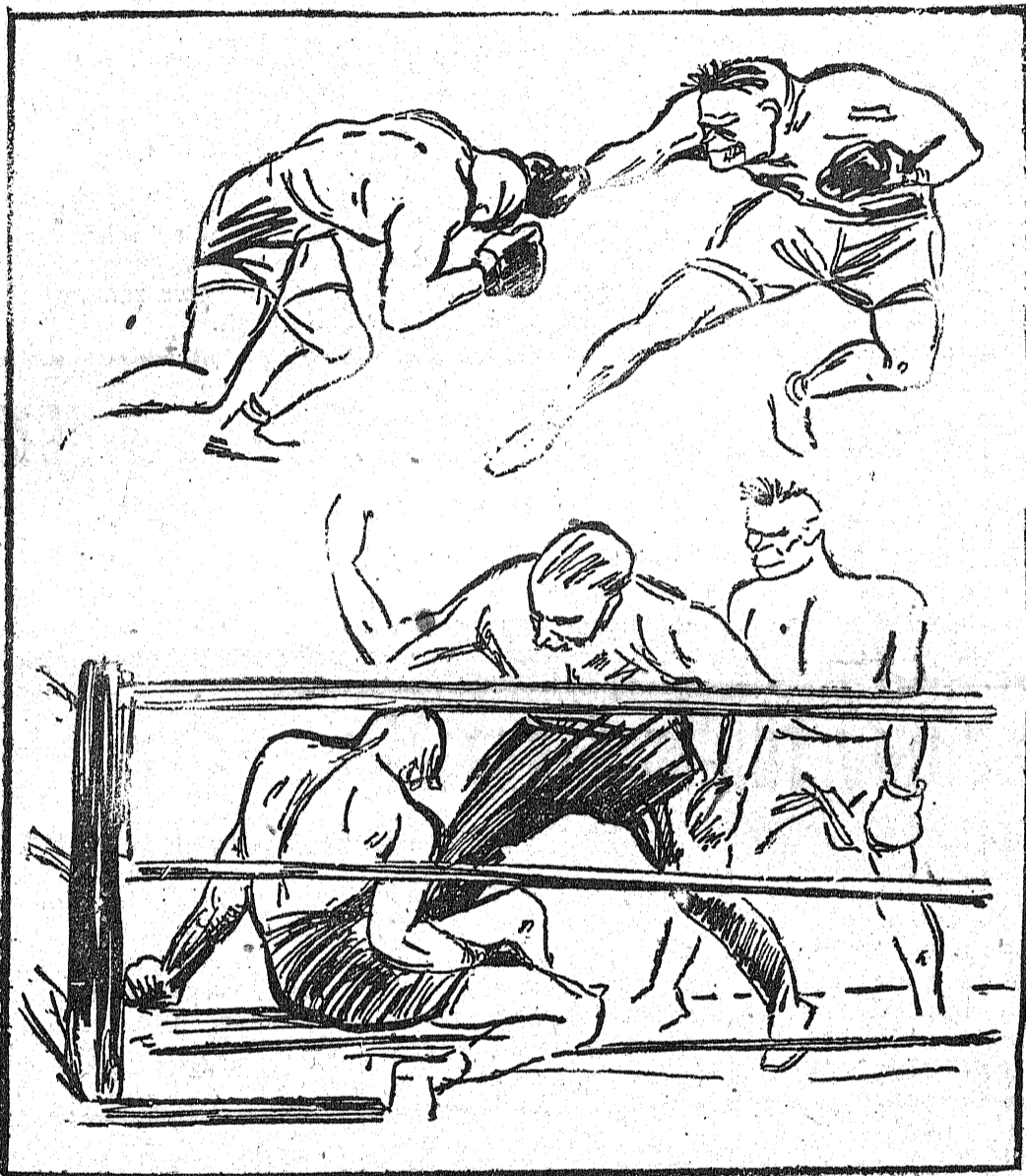
Miesięcznie 4.200.000.
Odnoszenie do domów 200.000
Z przes. poczt.
Miesięcznie 6000.000
za Łodzią egz. 20.000 droż.
Konto P.K.O. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWIŃ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Piątek, dnia 21 marca 1924 r.

Boxerskie mistrzostwo Niemiec.

Ryciny powyższe pokazują nam momenty walki o mistrzostwo Niemiec w wadze ciężkiej między dotychczasowym mistrzem i ulubieńcem Niemców Breitensträterem, a zwycięzcą Samsonem—Körnerem. Walka ta odbyła się w Berlinie w obecności 10.000 widzów i zakończyła się zwycięstwem Samsona w trzeciej kolejce (rundzie) przez knock-out.

Rycina u góry to moment z pierwszej rundy, w której Samson forsując tempo walki uderza dwukrotnie Breitensträterę hakami od dołu (uppercut). Uderzenia te mocno wstrząsnęły przeciwnikiem (groggy).

U dołu moment z drugiej rundy, w której na krótko przed pauzą Samson uplasował silny cios prawą ręką. Breitensträter upadł, stojący nad nim sędzia liczy sekundy. Przy liczbie ośm oderwał się gong na pauzę, co uratowało byłego mistrza przed definitywną już w tej rundzie porażką (10 sekund).

Po jednogminutowej pauzie rozpoczęła się trzecia runda. Podwójny hak Samsona trafił tak silnie szczękę Breitensträter, że ten ostatni upadłszy na deski został „wyliczony”.

Wprawdzie po odliczeniu liczby dziesięć Breitensträter się podniósł, lecz sędzia wypowiedział już słowo „koniec!” i przyznał zwycięstwo Samsonowi. Obecnie Breitensträter wniósł protest do niemieckiego związku bokserkiego twierdząc, że przy wyliczeniu dziesiątej sekundy był na nogach. Protest ten nie został uwzględniony, gdyż reguły międzynarodowe powiadały, że jedynie ważnym odnośnie do zwycięstwa przez knock-out może być tylko wyrok sędziego arenowego; wyrok ten jest bezapelacyjny.

Nowy mistrz Niemiec Samson trenował się dłuższy czas w Ameryce, gdzie nauczył się głównie przyjmowania i rozdawania ciężkich ciosów.

Sięgnijmy po kapelusz.

Ostatnie posiedzenie Ligi Narodów, w Genewie, na którym poruszano sprawę Kłajpedy, następcza każdemu obserwatorowi szereg myśli, niezupełnie pożądanych dla tego rezerwu międzynarodowej sprawiedliwości —

ale niestety, aż nadto usprawiedliwionych — i aż nadto uzasadnionych.

Elaborat Salomona genewskiego, referenta Davisa, w tej mierze, zasługuje na specjalne wyróżnienie, jako wzór — kazuistyki, hypo-

kryzji oraz przykład, jak wogóle sędzić nie należy.

Mniemanie „dyplomaty” Davisa iż rozumne i słusne rozwiązanie sprawy portu w Kłajpedzie, nie jest możliwe „bez znalezienia sposobu uregulowania anormalnej sytuacji politycznej istniejącej w dorzeczu Niemna”, czyli innymi słowy, mówiąc językiem uczciwych ludzi: bez oddania Wileńszczyzny Litwie — dowodzi jasno, iż w Lidze Narodów duch szkolenia Polse, jest głównym motywem wszelkiego wymiaru sprawiedliwości.

Bo albo Liga Narodów, ulegając jakimś wpływom, chce nam szkodzić, albo nie zna stosunków i wyrokuje bezapelacyjnie, jak ślepy o kolorach.

I w jednym i w drugim wypadku, należenie do Ligi Narodów i podporządkowanie nie się jej wyrokom, jest nonsensem, jest niebezpiecznym dla całości Państwa i jaknajrychlejsze wystąpienie Polski z grona sprawiedliwych sędziów genewskiego trybunału i znakomitych „rzeczoznawców” spraw naszych z Chile czy Equadoru staje się wprost palącą koniecznością.

Tyle dowodów złej woli Litwy i maczania paluszków niemieckich, w porcie Kłajpedy, zgromadzonych razem — Liga Narodów nie miała nigdy — tymczasem zamierzenia jej w kierunku, rozstrzygnięcia tych spraw, nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do jej intencji.

Drogi, jakimi chadza sprawiedliwość Ligi Narodów, oświetla, jak nie można lepiej, ostatnie stadium sprawy Kłajpedy.

Według mężów z tego areopagu Kłajpeda ma niemiecka ludność, wileńszczyzna litewska. A zatem całe dorzecze Niemna powinno należeć do Litwy, oczywiście po „uregulowaniu anormalnej sytuacji” tamże (czytaj: wyrzuceniu Polaków), gdyż rzeczą nie do pomyślenia jest, aby „nie mieli oni swojego portu” mając całe dorzecze Niemna. — dla tego też suwerenność w Kłajpedzie mają być Litwini. —

Analogicznie całe dorzecze Wisły, już według Ligi, jest polskie, a Gdańsk... ..musiał pozostać niemieckim?

Zdajemy sobie jasno sprawę ze złego wrażenia i ze szkód, jakie wycofanie się nas z Ligi przynieść mogło — ale pozostawanie tamże, przyniesie nam stokroć większe straty. — i dlatego jesteśmy za jaknajśpieszniejszym opuszczeniem gmachu, gdzie występowałimy, i występujemy stale w roli moralnie zamierzanego wyrostka, którego ustawicznie trzeba taszczyć do sadu.

Umotywowanie tego kroku, na mocy szeregu powyższych faktów jest niezmiernie uproszczone i nasi ministrowie wiedzieć będą napewno czy lepiej opierać się tu na zasadzie wystrzegania się „dobrych” przyjaciół czy usłużnego niedźwiedzia...

W każdym razie jest już czas najwyższy abyśmy sięgnęli ręką po kapelusz.

TELEFONEM Z WARSZAWY

ZWALORYZOWANIE KAR
PIENIEŻNYCH.

*) Rada Ministrów dnia 19 bm. zatwierdziła rozporządzenie, według którego grzywny, kary pieniężne i należności, przewidziane w kodeksie karnym i ustawie karnej szczególnie, tudzież w ustawie postępowania, określają w wyrokach i decyzjach w zło-tych.

TELEGRAMY.

KATASTROFA KOLEJOWA.

KRAKÓW 20,3 (AW) Nad ranem na stacji kolejowej Bochnia zderzyły się dwa pociągi towarowe. Kilka wagonów zostało zdruzgotanych. Ofiar w ludziach nie było. Ruch kolejowy nie uległ zachamowaniu.

SZCZEGÓŁY ZAMACHU NA WICE-
KONSULA POLSKIEGO.

GDANSK 20,3 (AW) „Gazeta Gdańska” przynosi dalsze szczegóły o napadzie na wice-konsula polskiego w Olsztynie. We wtorek wice-konsul polski udał się na spoczynek o godz. 12 i pół po północy. Wkrótce jednak przebudzony został wystrzałem z rewolweru. Vice konsul zerwał się natychmiast i pobiegł do kancelarii, gdzie zauważył jak ego osobnika który zeskoczył z okna w kancelarii, i pobiegł w kierunku ul. Cesarskiej. Po bliższych oględzinach mieszkania zauważono wybite szyby i zauważono znak kuli brauningowej która odbiła się o metalowe łóżko. Zamachu usiłowało dokonać dwóch sprawców. Jeden z nich celował prosto w głowę wice-konsula, jakto wynika ze śladów uderzenia kuli w ścianę. Sprawcy zamachu są niewątpliwie członkami tajnych organizacji, spokrewnionych z heimatsbuntem, którego przywódcą jest redaktor Worgydzki. Worgydzki atakował kilkakrotnie konsula w prasie zarzucając mu rzekomą akcję szpiegowską na rzecz Polski. Jeden z takich artykułów kończył się słowami: „a teraz zobaczymy czyny”.

CO DAJE GWARANCJE POKOJU
EUROPEJSKIEGO.

LONDYN 20,3 (AW) Lord Grey przemawiał na zebraniu stronnictwa liberalnego. Omawiając sprawę utrwalenia pokoju w Europie, oświadczył on, że bez udziału Niemiec w Lidze Narodów żadne traktaty nie będą gwarancją pokoju. Niemcy powinny być dopuszczone do Ligi Narodów. Pomiedzy Anglią, Francją i Niemcami powinien być zawarty układ. Jeżeli by nie było porozumienia pomiędzy dwoma państwami a trzecim wówczas te dwa państwa apelują do Ligi Narodów.

CHCE KONIECZNIE REPUBLIKI.

ATENY 20,3 (PAT) Premier Papanastasin oświadczył, że pomimo miejskiej opozycji ze strony pewnych kół, zaprowadzi on jednak przy poparciu szerokich warstw narodu republikę, przy jednoczesnym doprowadzeniu walczących obozów do pojednania.

KOMUNISTI NIEMIECCY CHCA
WOJNY DOMOWEJ.

BERLIN 20,3 (AW) Pierwszy ustęp odezwy przedwyborczej komunistów zawiera między innymi następujące zdanie:

Reichstag się skończył, należy teraz skończyć z demokratycznymi iluzjami. Klasa robotnicza rozbiła w puch państwa burżuazyjne i na ich gruzach zaprowadzi dyktaturę proletariatu. Wybory w Niemczech winny być zapoczątkowaniem wojny domowej i zdławieciem stronnictwa polityczne. Walka musi zakończyć się zwycięstwem komunistów i robotników.

ANGORA STOLICA TURCJI.

PARYŻ 20,3 (AW) Kemal Pasza odwołał podsekretarza stanu w Konstantynopolu, który to urzędnik urzędując w Konstantynopolu utrzymywał kontakt między rządem angielskim a posłami zagranicznym, w Konstantynopolu. W ten sposób Kemal Pasza dąży do zrozumienia poselstwem zagranicznym, że winny w jaknajszerszym czasie przenieść się do Angory.

Chińczyk daje lekcję europejskim dzente'menom,
jak z bolszewikami postąpić należy.

Wyrzuca za drzwi „przedstawiciela” Bolszewji.

LONDYN 20,3 (PAT) Jak donosi „Daily Mail” z Moskwy Chiny wezwały przedstawiciela Rosji sowieckiej, aby niezwłocznie

opuścił terytorjum chińskie, a to z powodu wystosowania do rządu chińskiego noty, zredagowanej w formie niewłaściwej.

U nas inaczej.

LONDYN 20,3 (PAT) Jak donoszą piśmie, na czele angielskiej delegacji dla rokowań z Rosją w sprawach politycznych stanie Gregory. Na czele zaś delegacji ekonomicznej,

Chatham. Cziczerin nie weźmie osobistej udziału w konferencji. Kierownikiem delegacji rosyjskiej będzie Rakowski.

Bolszewicy mają zboże na wywóz.

Ale morzą głodem własną ludność.

MOSKWA 20,3 (PAT) Krasin w wywiadzie z przedstawicielami prasy podkreślił że znajdujące się w Rosji zapasy zboża wystarczą na eksport. Wszystkie pogłoski prasy zagranicznej, jakoby eksport zboża miał być

wstrzymany, są bezpodstawne. Zobowiązania jakie przyjęliśmy w tej mierze, ciągnął dalej Krasin, będą ściśle wykonane. Rząd sowiecki przyjął ostatnio nowe zamówienia z Turcji i państw bałtyckich.

Błogosławieństwo rządów socjalistycznych.

Groźba strajku generalnego w Anglii.

LONDYN 20,3 (PAT) Syndykat robotników transportowych postanowił ogłosić w sobotę strajk generalny. Jeśli do tego czasu nie zostanie osiągnięty kompromis w spra-

wie żądanej przez robotników wyższki płac. Robotnicy budowlani i pracownicy biur przewozowych grożą również strajkiem jeśli ilość godzin pracy zostanie powiększona.

Krwawy taniec faszystów z socjalistami.

Kampanja wyborcza przy odgłosie strzałów karabinowych.

RZYM 20,3 (PAT) „Courriere Italiano” donosi o wypadkach wielkiego znaczenia, jakie miały miejsce w Palazzola na Sycylii. Mianowicie milicja faszystowska stanęła w obronie faszystowskich kandydatów parlamentarnych, którzy zostali napadnięci przez socjalistów, i dali do nich ognia, na co

socjaliści odpowiedzieli strzałami z karabinów i rewolwerów. Wezwani do przywrócenia porządku karabinjerzy zmuszeni zostali również do użycia broni. Potyczka trwała dość długo. Dotąd niewiadomo, czy są zabici, lecz liczba rannych jest znaczna.

Sowiety zapewniają o pokojowych
zamiarach,

ale urządzają zjazdy antypolskie.

WILNO 20,3 (PAT) W niedzielę, dnia 16 marca, wieczorem zjazd białoruski w Mińsku zakończył swe obrady.

W zjeździe uczestniczyło 240 delegatów z głosem decydującym, 150 z doradczym oraz 289 zaproszonych gości. W ogólnej liczbie delegatów było Białorusinów 45 procent, Rosjan 20 procent, żydów 23 proc. i Polaków 3 proc. w tem robotników 28 procent, włościan 27 procent.

Obrady toczyły się w języku rosyjskim z wyjątkiem trzech przemówień, wygłoszonych po białorusku, dwóch po polsku oraz jednego po żydowsku. To ostatnie tłumaczone było na język rosyjski. Dyskusji właściwie nie było. Wszystkie wnioski i deklaracje, zaproponowane przez komisję partyjną, przyjęto jednogłośnie. Mowy wielu delegatów i przedstawicieli różnych organizacji, witających zjazd, nosiły

wybitnie antypolski charakter, wskazują na Białoruś, znajdującą się jeszcze pod jarzmem polskiej burżuazji.

dla której musi przyjść

czas połączenia

z niezależną sowiecką Białorusią.

Przewodniczący białoruskiego centralnego komitetu wykonawczego Czerwiakow usiłował

zatrzeć wywołane przez nie wrażenie, podkreślając wielokrotnie pokojowe zamiary rządu sowieckiego.

Mowa Kalinina o Polsce zrobiła duże wrażenie. Była ona wypowiedziana tonem ciepłym niemal serdecznym. Niewątpliwie ocalała ona antypolski charakter przemówień następujących po nim mówców.

Zjazd w ciągu pół godziny bez dyskusji

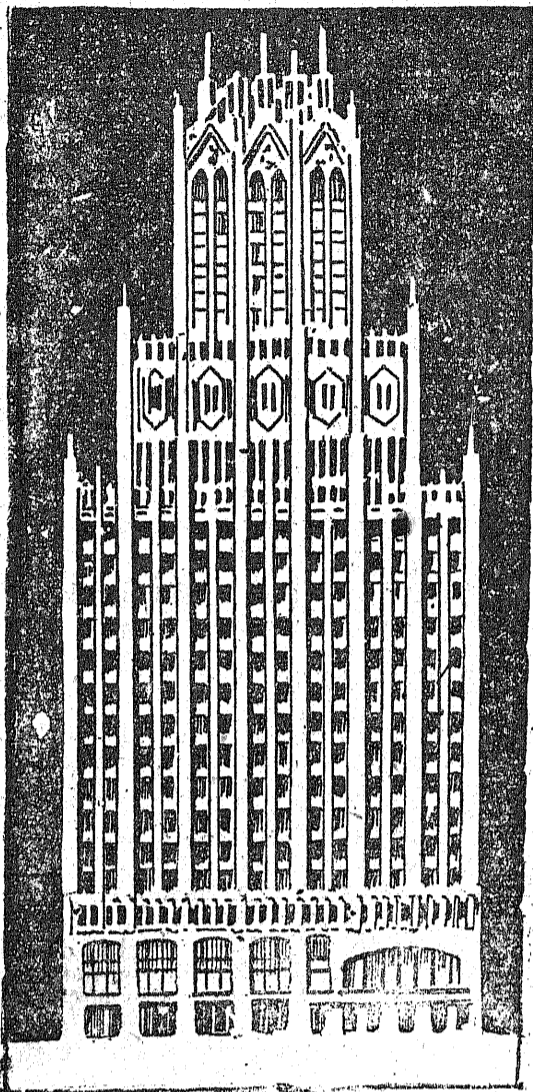
zmienił konstytucję

Białej Rusi, zastosowując ją do nowej konstytucji SSSR. i w ciągu 20 minut wybrał 120 nowych delegatów do Centralnego komitetu wykonawczego na powiększonej Białej Rusi.

Posiedzenie konstytucyjne nowego Centralnego kom. wykonawczego odbyło się natychmiast po zamknięciu zjazdu.

Masońska świątynia w Chicago drapaczem chmur.

Reprezentanci 60 łóż masonskich, w szczególności zaś przedstawiciele „wielkiej gwiazdy wschodu“ zdecydowali się wznieść w Chicago olbrzymią świątynię, która będzie prawdziwym drapaczem nieba. Fasadą wynosi 47 m. szerokości, wysokości zaś 100 m. Budowa tej świątyni kosztować ma 5.000.000 dolarów. Ten olbrzymi gmach ma stanąć na miejscu dawnego teatru kolonialnego w Chicago. Liczne zgłoszenia na subskrypcję napływają codziennie.

Pronika telegraficzna

kt) Rząd turecki w odpowiedzi na notę rządu francuskiego protestującą przeciw zamknięciu szkół misyjnych zaznaczył, że świecki charakter Republiki tureckiej wyklucza tolerowanie szkół wyznaniowych.

kt) Konkordat ze stolicą apostolską i bawaria został podpisany. Rząd niemiecki w piśmie do rządu bawarskiego oświadczył że niema żadnych zastrzeżeń co do treści układu.

Z ostatniej chwili.

STRAJK ROZSZERZA SIĘ.

LONDYN 20 (PAT) Premier Mac Donald informował się wczoraj o charakterze za targu między pracownikami tramwajowymi i dyrekcją sieci tramwajowej w Londynie. Jak wiadomo, nieporozumienie to wynikło na tle żądań pracowników tramwajowych podniesienia płac zarobkowych. Związek tramwajarzy proklamował strajk tramwajowy w całym mieście już od dnia jutrzejszego.

SOWIECKIE ULTIMATUM.

LONDYN 20,3 (PAT) „Daily Mail“ do nosi z Pekinu, że rząd chiński zawezwał wczoraj posła sowieckiego w Pekinie Karachana, aby natychmiast opuścił Chiny. Powodem wydalenia Karachana jest to, że Karachan w swych notach dopuścił się obrazy chińskie go urzędu dla spraw zagranicznych. Ostatnia z tych not równa się ultimatum, domagające go się, aby Chiny w przeciągu trzech dni uznały oficjalnie rząd sowiecki. Sytuacja jest bardzo napięta.

Szał antyfrancuski.

Za co aresztują w Niemczech?

Za proste nawoływanie do wypełnienia traktatu wersalskiego.

BERLIN 20,3 (AW) Międzynarodowe Biuro Pokoju w Bernie Szwajcarskiem ogłosiło protest przeciw aresztowaniu znanego pacyfisty niemieckiego profesora Quidde który wygłosił odczyt uzasadniający konieczność wykonania traktatu wersalskiego przez Niemcy. Biuro Pokoju nazywa aresztowanie gwałtem przeciwko szlachetnym ideałom pojednania ludów i zawiadamia że rozpocznie przeciw Niemcom akcję na terenie międzynarodowym.

PARYŻ 20,3 (AW) Pertinax w „Echo de Paris“ omawia sprawę profesora Quiddego i pisze: U Niemców wszelkie teoretyczne przyrzeczenia wszelkie sprawozdania rzeczoznawców nie nie znaczą wobec zasadniczego braku dobrej woli, do wypełnienia obowiązków wypływających z traktatu. Zbrodnia na profesora Quidde dowodzi iż Niemcy żadną miarą nie myślą wypełnić zobowiązań traktatowych.

R. Szwajg potrzebuje myśleć, że Łódź to — Jerozolima.

Z wczorajszego posiedzenia Rady Miejskiej.

Na wstępie wczorajszego posiedzenia radny Dr. Fichna wygłosił następujące przemówienie:

PRZESWIETNA RADO!

Dzisiaj mijają 3 lata, gdy lud górnośląski powołany został do wypowiedzenia się o swoim losie, gdy rzucając kartkę do urny z napisem „Polska“ lub „Niemcy“ wybierał dla siebie ojczyznę, gdy decydując o losie Górnego Śląska, decydował pośrednio o Polsce, o jej materialnej i moralnej potęgze. Rezultatem głosowania było przyłączenie do Polski bardzo poważnej, bo 60 bogactw węglowych zawierającej południowo-wschodniej części Górnego Śląska. I kiedy w 3-cią rocznicę tego wieku pomnogo roku fakt powyższy konstataje, stwierdzam jednocześnie, iż zawdzięczając polskiemu robotnikowi i polskiemu chłopu, została pomnożona i powiększona nasza Ojczyzna, że wrócili na łono prastarej matczynej, co od setek lat w niewoli obcej się znajdowali. Jednocześnie Rada Miejska m. Łodzi śle braci polskiej ze Śląska Opolskiego słowa zachęty do wytrwania w walce o lepsze jutro, w walce o zachowanie języka i wiary swych ojców.

Nietylko ten dzień jest w Polsce dniem radości i wesela, ale przecież Polska ma w miesiącu marcu cały szereg innych wielkich aktów:

1) w dniu 17 marca 1921 roku Sejm Ustawodawczy uchwalił Konstytucję, która jest chlubą Polski i która kładzie granitowe podwaliny pod istnienie naszego Państwa i za bezpieczeństwa jego republikański i demokratyczny charakter.

2) W dniu 18 marca 1921 roku został podpisany w Rydze akt, mocą którego definitywnie zakończono stan wojny pomiędzy Polską a Rosją bolszewicką i ustalono naszą granicę na Wschodzie. Powszechnym pragnieniem szerokich warstw społecznych naszego miasta jest, aby przy gruntowaniu wewnętrznych stosunków Państwa uregulowano żywotne kwestje dla handlu i przemysłu, kwestje odzyskania 1) rynków na Wschodzie.

3) W końcu — dnia 14 marca 1923 rada Ambasadorów w Paryżu nareszcie zatwierdziła to, co już dawno było faktem dokonana

nym, tj. uznała nasze granice wschodnie, dając traktatowi ryskiemu swą sankcję, co z punktu widzenia stosunków międzynarodowych i prawa międzynarodowego było nam nieodzownie potrzebnem.

Czyniąc krótki przegląd wszystkich tych wiekopomych wypadków, Rada Miejska m. Łodzi wyraża głębokie przekonanie, że i w dziedzinie stosunków wewnętrznych, które wysunęły się obecnie na czoło naszych zagadnień dojdzie wkrótce do rzeczywistej stabilizacji i rzeczywistego uzdrowienia.

Następnie r. Szwajg postawił wniosek o odroczenie obrad z powodu święta żydowskiego, na co jednakże otrzymał od prezesa Rady słuszną odpowiedź, że jeśli żydzi mogą dziś, jako w ich wielkie święto, tańczyć, to tembardziej mogą brać udział w obradach.

Po udzieleniu odpowiedzi na kilka interpelacji oraz załatwieniu wniosków konwentu senatorów przystąpiono do sprawozdań komisji radzieckich.

Sprawę oddania Łódzkiemu Oddziałowi Polskiego Czerwonego Krzyża Jednego z placów miejskich pod budowę szpitala dla gruźlicznych odroczone do następnego posiedzenia.

Wniosek o zobowiązaniu właścicieli realności do czyszczenia jezdni i chodników przeszedł jednogłośnie, projekt zaś statutu o podatku od psów większością głosów.

„PRACA“ NA PLAC JESZCZE MUSI POCZEKAĆ.

Po krótkiej przerwie na wniosek komisji postanowiono odroczyć dyskusję w sprawie sprzedania Zarządowi Gł. Zw. robotników i robotnic Przem. Włók. „Praca“ placu miejskiego przy Wodnym Rynku Nr. 5 pod budowę Domu Związkowego.

W myśl wniosku r. Fichny uchwalono przyznać stałe subsydjum Łódzkiemu Kołu Inwalidów, podobnie przyjęto wniosek (bez dyskusji!) o udzielenie subsydjum żyd. Tow. niesienia pomocy głuchoniemym „Ezras Ilmin“.

W końcu uchwalono wyasygnować 1 miliard mkp. na zakupno bielizny i innych materiałów na ubrania dla najbardziej potrzebujących dzieci szkolnej.

Wobec braku quorum obrady dalsze przerwano.

Niemcy i Litwa.

„Berlińska Deutsche Allgemeine Ztg.“ zamieszcza w wydaniu z dnia 14-go marca artykuł o sprawie Kłajpedy p. t.: „Niemiecka czynna polityka w Kłajpedzie“, w którym m. in. pisze:

„Zadania polskie zmierzają do utworzenia sobie nad Bałtykiem drugiego wojskowego punktu oparcia, drugiego t. zw. „polskiego korytarza“. Interesy obszaru Kłajpedy, Niemiec i Litwy biega równolegle, dopóki chodzi o przeszkodzenie temu. Niestety, z jednej strony z powodu niemożności urzędowej polityki niemieckiej, z drugiej strony wskutek niezwyklego szowinizmu i głupio drażniacej brutalności Litwinów wobec Niemców obszar

ru Kłajpedy wtyworzyło się położenie, które znacznie utrudnia poparcie obrony litewskiej przeciw polskiemu zamierzeniom przemocy. Kow. no musi wiedzieć, że jedynym poważnym niebezpieczeństwem dla młodego państwa litewskiego, jak w historii, tak i obecnie jest Polska, która usiłuje przemocą uczynić Litwinów niewolnikami i narodowo wessać. Niech Kow. no nie ludzi się co do tego, że Niemcy, jakkolwiek wielką wartość przywiązuja do dobrych stosunków z Litwą, nie ścierpia, ażeby obszar Kłajpedy został narodowo gwałcony i moralnie zaprzędany“.

Raz jeszcze stwierdzone jest tutaj owe współdziałanie równoległych interesów, jak mówi pismo berlińskie. Niemiec i Litwy przeciw Polsce, a potomkowie Krzyżaków występują jako przyjaciele Litwy.

Broszka na usługach radiotelefonii.

Broszka, która zdobi pierś owej młodej damy, służy równocześnie jako aparat odbiorczy na małą odległość przy telefonie bez drutu.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Okrad nie Skarbu Państwa.

(k) „Kresy Zachodnie“ donoszą, że czarnkowski Urząd skarbowy przeprowadził w Czarnkowie u niektórych kupców żydów rewizję ksiąg handlowych obrotowych. U hurtownika Sruła Goldreicha z Łodzi, obłożono księgi aresztem. Kupiec Anselm przyciśnięty do muru wyciągnął z pod stołu tekę z oryginalnymi rachunkami, które do księgi obrotowej nie były wcale wciągane, lecz tylko rachunki fikcyjne, przedstawiające zaledwie trzecią część kwot oryginalnych. Książki i faktury obłożono aresztem.

Jak czytamy w „Wiarusie Nadnotecznym“, Sruł Goldreich natychmiast po przeprowadzonej u niego rewizji informował swoich przyjaciół i odbiorców o groźnym niebezpieczeństwie i namawiał do niszczenia oryginalnych rachunków, dowodów oszustw. Dalej rewizję dały obfity materiał obciążający Goldreicha, że on nie tylko zaledwie trzecią część obrotów wciągnął do książki, ale faktycznie do tej samej roboty innych na-

Uciecie groźnej bandy zbójckiej.

PO WALCE POLICJA UJĘŁA WSZYSTKICH, ZABIJAJĄC PRZYWÓDZCĘ.

Groźna banda włamywaczy, która dokonała niedawno włamania do kasy urzędu pocztowego w Oświęcimiu, została ujęta, a przywódca jej Giza, zastrzelony w walce z policją. O walce pomiędzy bandytami donoszą z Oświęcimia: Policja z Chrzanowa na Górnym Śląsku i z Oświęcimia urządziła w okolicach Oświęcimia obławę na bandę Gizy. Giza, mający na sumieniu wiele rabunków,

dokonał między innymi napadu na urząd pocztowy w Oświęcimiu 4-go marca. Nocy dzisiejszej żandarmeria w okolicy Oświęcimia otoczyła bandę Gizy. Giza stawiał opór i wystrzałem z rewolweru zranił jednego z policjantów. W dalszej walce Giza został zabity, poczem banda jego, osaczona przez policję, została ujęta. Banda Gizy grasowała w Pszczyńskiem i na pograniczu Małopolski.

mawiał. To samo się wykazało u hurtownika żyda Elingera. Malwersacje te przeprowadzane prawie od roku, przez co skarb państwa ponosi miliardowe straty. To też można zrozumieć jak żydzi mogli konkurować z naszym polskim kupiectwem.

Niedbalstwo w urzędzie.

(k) Pod powyższym tytułem podaje „Dziennik Poznański“. Jeden ze studentów naszego uniwersytetu pochodzący z Kresów wschodnich czynił w ubiegłym roku starania o sprowadzenie z zagranicy potrzebnej mu do uzyskania dyplomu matury. Stosownie do żądania departamentu konsularnego min. spr. zagr. wpłacił do PKKP równowartość rubla złotego, tj. wówczas 366 tys. mkp. Równocześnie dziekanat P.U. wysłał podanie w tej sprawie. Podanie mimo upomnień zostało bez odpowiedzi. Po odbiór pieniędzy dep. konsularny się nie zgłosił PKKP, przekazała więc pieniądze do centr. kasy państw. Wysłała do MSZ. dwa listy w tej sprawie. Wszystko bez odpowiedzi.

Dopiero po kilku miesiącach na skutek osobistych starań MSZ, odpowiedziało, że pieniądze może sobie petent odebrać z powrotem. Od 1 lutego opłata wynosi 5 rubli efektywnie złotem. W ten sposób przez niedbalstwo urzędników dep. konsularnego uniemożliwiono petentowi, inwalidzie wojennemu, uzyskanie dyplomu i narażono go na ciężkie straty materialne. — Czy właściwe władze nie mogłyby wglądać w tę sprawę?

Obłąd ze sumowania cyfr.

(k) W urzędzie skarbowym przy ul. Długiej nr. 42 w Warszawie zdarzył się onegdaj smutny wypadek. Oto jeden z urzędników, 45-letni Jan Giziński, zajęty sprawdzaniem wielkich kolumn cyfr zwaloryzowanych podatków, dostał nagle pomieszczenia zmysłów. Początkowo chciał wyskoczyć oknem, potem zaczął rzucać się na kolegów, a zaprowadzony do naczelnika, nie poznał go i zaczął śpiewać.

Migawki republikańskie

Familijne cnoty i „rząd robotniczo-włóściański“.

P. Wieniawa Długoszowski dał w socjalistycznym „Naprzodzie“ wywiad z „tow. wicemarsz. Moraczewskim. Zaczął od nakreślenia naprzód sylwetę p. wicemarszałka. Opis w stylu zakochanej pensjonarki:

„Któż nie zna tej postaci? Jego piękna, wyrazista, zmęczona twarz mówi o każdym portrety, co ten człowiek czynił dla Polski i w Polsce“.

Co czyni, — o tem niedawno pisano w związku z aferami pewnych konsumów!

Z wywiadu dowiadujemy się, że p. Moraczewski jest przeciwnym rozszerzeniu władzy Prezydenta, — że „na wiosnę przyszłego roku powinnaby ludność mieć możliwość wyboru nowego selmu“, a p. Piłsudski winien powrócić do służby wojskowej!

Następnie p. Długoszowski dowiedział się, jak p. Moraczewski pilnuje domostwa p. Piłsudskiego. „Obaj marszałkowie“ (kiedyż to p. Moraczewski awansował na marszałka?) mieszkają sobie w Sulejówku i nie mają więcej czorami nic lepszego do roboty, jak pilnować, by się ktoś pod osłoną nocy nie zakradł do spichlerza, czy innej ubikacji przywłaczał!

„Marszałek Moraczewski późnym wieczorem, przed udaniem się na spoczynek, — obchodzi około dworek „Miliutin“, aby sprawdzić, czy wszystko jest w porządku i czy do ogniska domowego komendanta nie zbliża się nieprzyjaciel“.

Nie wiemy, czem ta wzruszająca troskliwość p. Moraczewskiego o „ognisko domowe“ p. Piłsudskiego jest podyktowana, ujawnia jednak nieznaną dotąd rys charakteru „obu marszałków“, mianowicie ich kult dla cnoty rodzinnych!

Ale tuż zaraz po tem uznaniu dla rodzinnych przymiotów „obu marszałków“ znajdujemy w wywiadzie nagłe westchnienia „marszałka“ Moraczewskiego do „rządu robotniczo-włóściańskiego“, który przecież nie co innego, tylko rewolucję oznacza. Jak jedno z drugiem pogodzić? Ognisko domowe, czaty wieczorne w Sulejówku, „burżuiska“ cnota i rewolucja!

WILHELM KS. SOEDERMANLAND, 6)

PERŁY.

Zważono ją, sfotografowano, obejrzano ze wszystkich stron, wreszcie umieszczono po odbytej lustracji w najbardziej słonecznym oknie Garter'a. I oto leżała tam teraz na pokaz ogólny.

— Przegramy, naturalnie, zakład — rzekł Snyder po wyjściu Garter'a, gdyż tego starca nie da się tak łatwo oszukać jak innych małych miasteczkowych lyków. Ale co to szkodzi? Zawsze będzie reklama, a te głupia sume firma wszak pokryje.

— Hm, hm — zakaszła Broom, który nie prawie w ciągu całego czasu nie powiedział, — Zobaczymy, zobaczymy, Pozwól mi tylko zająć się tą sprawą.

— Musisz dobrze dopilnować, by fabryka wykonała co tylko będzie mogła najlepszego, Filja równie jest dzielna. Może coś odpowiedniego będą już mieli na składzie. W każdym razie powinni mieć dość czasu do 26 sierpnia. W ciągu sześciu tygodni zdziałać wiele można, o ile się tylko chce.

— O godzinie 7—ej rano odchodzi pierwszy pociąg do Paryża, Tym polacie. Bądź spokojny, Sądze, że ty nawet nie bedziesz w stanie zauważyć różnicy między perłą, która ma zamiar przedstawić, a tą Garter'a.

Ale będzie to gruby kawał. Polegał na mnie... Nazalutrz w południe zeskoczył Broom z pociągu na Gare du Nord i zszedł w milionowym tłumie wielkiego miasta.

II.

Nareszcie nadszedł wielki dzień.

W ciągu ostatnich tygodni czas dłużył się Garter'owi niebywale. Nie obeszło się bez wyrzutów sumienia po powziętem postanowieniu. W pewnej mierze sprzeniawierzył się dawnym swym tradycjom, ulegając życzeniu pomyslowej firmy amerykańskiej. Uniknąć tego nie było można. I zastanawiał się, czy rzeczywiście nie stała się krzywda kochanej perle, którą wystawiona w ten sposób na pokaz, jako przedmiot zakładu, została sprofanowana ciekawymi spojrzaniem obcych ludzi, niemających takiego jak on poglądu o idealnej jej wartości. Ale pocieszał się, że dla dobra sprawy uścisł to mogło. Do owych dwóch tysięcy dolarów przywiązywał istotnie mniej wagi. Głównie chodziło mu o udowodnienie światu, że żadne nowoczesne maszyny, ani też fizyko-chemiczna wiedza nie były w stanie, w przybliżeniu nawet, wykonać równie szlachetnych twórców natury. Dla tego wielkiego celu musiał w razie potrzeby ustąpić kilka cali ze swych purytańskich kupał ch pojęć.

Nie brakło ostrzegawczych głosów przyjaciół i zwolenników, wyrażających żal, że dał się wciągnąć w tą afere. Nie dlatego, by po-

watpiewali w pomyslny jej wynik, lecz uważali, że tow. Ilica, nawet w razie przegranej zakładu, więcej miałoby reklamy niż to mogło być w związku z własnymi interesami starej firmy złotniczej. Ale wtedy Garter zawsze odpowiadał, że, o ileby się nie zgodził na propozycję, osiągnąłby z jego odmowy wielkie korzyści, a ponadto postarali się o rozłożenie, że się bał i nie odważył ryzykować. A była to rzecz dlań najdrażliwsza.

Od pamiętnego 12 lipca nie spotkał już równo Broom'a i Snyder'a. Lecz najzaufany przyjaciel jego współpracownik opowiadał, że pierwszy z nich wielokrotnie przyglądał się wystawionej perle, każdorazowo conajmniej po pół godziny, najwyraźniej porównyując ją z jakims przedmiotem, trzymanym w ręku — zapewne modelem z fabryki. Ale właśnie w tym czasie pracodawca bywał w magazynie nieobecny. Ostatnio przed paru dniami zjawiał się znowu ze swym najgrubszym szkiełkiem powiększającym i zdawał się nie bardzo być zadowolonym z rezultatu; wyglądał bowiem na zakłopotanego i potrzasał głową.

— Jest czemu się dziwić, — zaczął się Garter; — nigdy tego nie skombinują.

I zacierał z zadowoleniem rece, obliczał, ile dni jeszcze pozostawało do ważnego wydarzenia, mającego na zawsze pogratyć nasładowców w bezwstydzie.

PRZEMYSŁ. HANDEL I FINANSE.

Rządowa fabryka tytoniu w Łodzi.

(—) Jak już swego czasu donosiliśmy Dz. Ustaw Nr. 16 z dnia 25 lutego br. na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono ścisły monopol tytoniowy, który z chwilą wprowadzenia go w życie stanowi jeden z najbardziej podstawowych czynników dochodowych Państwa.

W okresie sanacji, jaką w chwili obecnej przeżywamy, zarządzenie p. Ministra Skarbu Grabskiego i wprowadzenie w życie odnośnej ustawy monopolowej polepszył w znacznym stopniu obecną sytuację tak do niedawna zdeprawowanej marki polskiej, dając możliwość stałego zasilania Skarbu Państwa do chodami płynącymi z monopolu tytoniowego.

Jak wiadomo — Rząd Polski zaciągnął pożyczkę przed kilkoma dniami we Włoszech w wysokości 400 milionów lirów dając zabezpieczenie gwarancyjne — monopol tytoniowy, który niewątpliwie należy do jednych z najbardziej dochodowych źródeł Państwa.

Pamiętać należy, że nowopowstałe państwa, podobnie jak i Polska, a to: Czechosłowacja, Jugosławia, Węgry i t.d. oparły swoje dochody w pierwszym rzędzie na monopolu tytoniowym, a społeczeństwo zainteresowanych państw zdając sobie dokładnie sprawę z tego, że popierając monopol zasila skarb państwa z jednej strony, z drugiej zaś odciąża tem samym siebie od podatków, które ponieść by musiało, gdyby nie było monopolu, inicjatywę Państwa poparło.

Sprawa ta znalazła zrozumienie i w społeczeństwie naszym, czego dowodem jest zebranie hurtowników tytoniowych łódzkich, które się odbyło przed kilkoma dniami w lokalu T—wa Handl. Ofic. Rez. „Granit“, gdzie poza zainteresowanymi hurtownikami wziął udział dyrektor Łódzkiej Fabryki Tytoniu p. Wronka, a którego zebranie miało na celu zainteresowanie konsumentów monopolu tytoniowym i skoordynowanie handlu wyrobami tytoniowymi fabryk rządowych, który do niedawna przynosił kolosalne dochody fabrykantom prywatnym i wszelakiego rodzaju tak zw. meklerom i tp., zaś Państwo nie mając należytych podstaw ustawowych ponosiło kolosalne straty.

Ze względu na skutki jakie wypływają w razie nieprzebrzegania ustawy przez hurtowników i detalistów, co pociąga za sobą utratę koncesji na handel tytoniem — zebrani hurtownicy powzięli między innymi uchwałę dotyczącą tej sprawy, co niewątpliwie zaspokoi wymagania ustawy, zaś p. dyrektor Wronka obiecał jaknajdalej pójść na rękę konsumentom i poza wyrobami monopolowymi, znanymi konsumentom — starać się będzie produkować papierosy tańsze i gatunkowo podobne do wyrobów fabryk prywatnych.

Ponadto postanowiono zorganizować Wojewódzki Związek Hurtowników Tytoniowych, oraz zwrócić się z prośbą do Głównej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego w Warszawie o zmianę dotychczasowych przepisów w sprawie udzielania kredytów hurtownikom, które w czasach normalnych są absolutnie zaciężkie i żaden z hurtowników łódzkich z kredytów tych dotychczas nie skorzystał i skorzystać nie może. (Pap)

ZASTÓJ W PRZEMYSŁE METALOWYM.

(—) Na posiedzeniu Rady Polskiego Związku przemysłowców metalowych członkowie rady złożyli sprawozdania. Niema ani jednej gałęzi przemysłu metalowego, którąby nie dotknęło ciężkie przesilenie. Brak środków obrotowych i zamówień nie daje możliwości pracowania na skład. Następną przyczyną zastoju jest wysoki koszt surowców, w szczególności żelaza, który czyni wyroby fa-

zyk polskich tak drogiemi, że nie mogą konkurować z zagranicznymi nie tylko na rynku zewnętrznym, lecz nawet u siebie w kraju. Stosuje się to w szczególności do wyrobów niemieckich i czeskich.

Niemcy pracują obecnie wyłączenie; po większymu dniu roboczym do 10 godzin, obniżyli znacznie koszt własny swoich wyrobów, a dając odbiorcom, długie kredyty, konkurują zwycięsko na rynku międzynarodowym. Nadzwyczajna drożyzna kredytu w Polsce czyni konkurencję z Niemcami w tym względzie beznadziejną.

Przedstawiciele fabryk, które specjalnie urządziły się na wykonywanie zamówień rządowych, uskarżali się nie tylko na brak nowych zamówień, lecz nawet na cofnięcie już zaprojektowanych, co zmusiło te fabryki do daleko idących ograniczeń dni pracy i ilości robotników. W tem położeniu są przede wszystkim fabryki parowozów i wagonów.

Przeważna większość fabryk metalowych, zarówno warszawskich, jak prowincjonalnych, ograniczyła czas pracy do 3—4 dni w tygodniu, unikając o ile możliwości wydalania robotników, czego wszazk nie udało się uniknąć całkowicie.

LOTERJA PAŃSTWOWA.

(—) Losy nowej loterii państwowej zostały już wydane i są do nabycia we wszystkich kolekturach. Plan tej loterii sporządzony jest w złotych według kursu franka złotego ustalonego jednolicie dla każdej klasy.

Suma wygranych wynosi 4,512,000 zł. (zatem około 8 trylionów mkp.) Losy są podzielone na 4 serie tak, że na każdy numer wylosowany padają 4 wygrane równej wysokości. W ten sposób kupujący los t. zw. „poczwórny“ otrzymuje w razie wygranej sumę poczwórną. Przy szczęśliwym zatem połączeniu premji z najwyższą wygraną można wygrać od razu na jeden numer 200,000 złp. tj. zgórą 360 miliardów mkp.

Cena jednego losu wynosi do każdej klasy 6 złp. cena połowy — 3 złp.

Co drugi los wygrywa. Wobec zredukowania ilości wydanych losów o jedną trzecią część, wskazany jest pośpiech w zaopatrywaniu się w losy dopóki starczy zapasu, kolektorzy bowiem nie są obowiązani rezerwować losów dla ich posiadaczy z poprzedniej loterii. Zażalenia w tym względzie nie będą uwzględniane.

HANDEL POLSKI NA DALEKIM WSCHODZIE.

(—) Jak wiadomo oddawna już czynione są usiłowania ze strony polskiej w kierunku nawiązania stałego kontaktu handlowego z rynkiem japońskim. Ostatnim projektem w tej sprawie jest utworzenie polskiego syndykatu eksportowego dla handlu z Japonią i wogóle Dalekim Wschodem. Jest to niewątpliwie sprawa pierwszorzędnej wagi, której realizacja mogłaby kardynalnie wpłynąć na powstanie od czasu do czasu przesilenia w przemyśle polskim, przed wojną eksportującym znaczną część wyrobów do Rosji i na Daleki Wschód.

FABRYKA CHEMICZNA ZAKŁADÓW GAZOWYCH.

(—) Fabryka chemiczna warszawskich zakładów gazowych, mimo przesilenia, jaki przeżywa przemysł chemiczny w kraju, pracuje normalnie bez ograniczenia produkcji i redukcji pracowników. Nie dzieje się to jednak bez ofiar ze strony gazowni, fabryka chemiczna przynosi bowiem stale wznastający deficyt.

Mimo to, ze względu na potrzeby obrotu państwa. Zakłady gazowe muszą znacznie rozszerzyć produkcję benzoli przez wybudowanie przy gazowni na Woli dwu benzolowni.

tych zadaniem będzie wymywanie benzoli z gazu, produkowanego z węgla, a następnie przez urządzenie gazowni wodnej z gazem nawadnianym za pomocą gazu olejowego, z którego również wymywane być mają benzole. Na przeszkodzie tym zamierzeniom staje niedostateczna ochrona celna dla produktów chemicznych, niepozwalająca wytrzymać konkurencji ze strony Niemiec i Czech.

SPRZEDAŻ OBIEKTÓW PAŃSTWOWYCH.

(—) Pozostające pod zarządem państwa wym. „Zakłady przemysłowe i fabryka Possehil w Nowej Wilejce“ mają być odstąpione prywatnym przemysłowcom. W tym celu tworzy się polsko-holenderska spółka akcyjna, którą w Polsce finansować będzie Bank Dyskontowy warszawski.

Warszawska giełda ofiojalna

GOTÓWKA.

Dolary 9,350,000—9,300,000
Franki francuskie 470,000

CZEKI.

Belgia 392,000,000—387,000
Holandia 3,465,000—3,400,000
Londyn 40,250,000—39,900,000
Nowy Jork 9,350,000—9,300,000
Paryż 475,000—472,250
Praga 270,950—269,000
Szwajcaria 1,617,000—1,607,000
Wiedeń 132,10—131,00
Włochy 402,250—399,000
Złoty frank 1,800,000
Milionówka 1,225,000—1,175,000
Bony złote 1,350,000—1,400,000
Pożyczka dol. 5,630,000—5,625,000
Tendencja bez zmiany.

AKCJE.

Dyskontowy 32,25—33 Bank Handlowy 32—31,95—32 Bank dla H. i P. 5,7—6—5,9
Bank wileński pryw. 0,425 Bank Kredytowy 2,1—2—2,1 Bank Przem. Warsz. 4 Polski Bank Handlowy 9,5—10—9,75 Bank Przem. Łwowski 2,1 Bank Tow. Spółdz. 23—21—22 Bank Ziem. chodni 9,65—10,75; 6 em. 9,5—9,75 Bank Zjedn. Ziem. Polsk. 5,5 Bank Zw. Spół. Zar. 22—22,75—22,5 Bank Zw. Ziemian 0,750 Cerata 0,750—0,775 Grodzisk 3,75 Kilewski 1,7—1,9—1,725 Przemysł chemiczny 18—16,5—17 Puls 1,7—1,8—1,7 Spiess 4,2 Welt 2,5—2,4 Wildt 0,725—0,700 Elektr. Okr. Dab. Gór. 4,65 Elektryczność 7,2—7,8 P. Tow. Elektr. 0,400—0,875 Sma i Swiatło 2,65—2,59—2,6 Chodorów 23—22,25—22,5 Czersk 2,8—3—2,95 Czestocice 10,5—12—11,5 Gosławice 4,925—5—5,125—5,125—5,125 War. Tow. F. Cukru 16—18,75—18,5 Firle 3,7—3,75 Łazy 0,680—0,685 Drzewny P. i H. 3,7—3,75 (1) 25—25,5 (2) 25,75—26,5 (3) 26,75—27,5 (4) 27—28 Nafta 2,475 Polski Przem. Naft. 3,7—3,5 em. 3,5 Nobel 6,8—6,525—6,55; 6 em. 6,55 Leńkartowicz 0,600—0,650—0,550 Cegielski 2,65—2,6—2,625 Fitzner (2) 33,5 (4) 36—35,25—35,5 (5) 37,25 Lilpop 3—2,95—3,05 Mdorzejów (1) 17—47,25 (3) 48,25—49,25 (dr.) 54—55 Norblin 2,8—3,05—2,95 Orthwein 2,25—2,3 Ostrowiec 46—48,25—47,75 Parowoz 1,9—1,85—1,825 Pociąg 5,6—5,65 Rohn 4 em. 2 Rudzki (1) 7,6—7,725 (2) 7,8—8 (3) 8—8,1 (dr.) 8—8,4; 5 em. 7—7,4—7,4 Starachowice 16,1—16,4—16,35 Suchedniów 6 Trzebinia 2,9—2,95 Unia 24—25 Ursus 24—25 Zieloniewski 46 Konopia 51,6 em. 2,6 Zawonia 0,225 Żyrardów 1,750,0—1,720,0—1,737,50 Belpol 0,420—0,450—0,400 Wulkan 22 Borkowski 5,975—5,17—5,75 Jabłkowski 0,875—0,900 Polbal 0,700 Skóry 0,360—0,350 Synd. Rohn 11—11,85—11,75 Tkanina 0,400 Zach. dla H. i P. 0,700—0,625 Żegluga 0,875—0,900 3 em. 0,800—0,850—0,825 Cmielów 3,4—3 Habenbusch 28—27,5 Klucze 5,5—5,4 Korek 0,425 Granum 0,750 Mirków 7,4 Pustelnik 5,5 Spirytus (1) 9,6—9,5 (3) 10—9,55 (4) 10—9,25 9,3 Lombard 1,2—1,3.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Lilpop 3,000,000
Chodorów 23,500,000
Starachowice 16,350,000
Ostrowiec 47,500,000
Przem. Chemicz. w Polsce 17,000,000
Bank Zw. Spółek Zarobk. 22,500,000
Tendencja mocna. (pap)

KRONIKA

Rocznik oficerski 1923 r.

— Kalendarzyk.

Piątek dnia 21 marca Benedykta Opata.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Ciolelniana 65)

Dziś „Cudowne medium“

Jutro po pol. „Jutro po oda“

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

Dziś „Trzy kapelusze“

Jutro po pol. „Ogniem i mieczem“ wieczorem

„Trzy kapelusze“

● Filharmonja (Dzielnia 20)

Koncert Battistini'ego.

„Luna“ (Przejazd 1)

„Helena i upadek Troja“

„Casino“ (Pio r kowska 67)

„Wszystko za pieniądze“

„Queen“ (Przejazd 2)

„Jeden przeciw trzem“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Strzeż się przyjaciół“

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Za jeden pocałunek“

Hala Chrześcijańska, Aleje Kościuszki 73

Otwarte koncertowanie od 8 rano do 7 wieczór.

Wiadomości bieżące

— Wycofanie drobnych banknotów z obiegu.

Jak się z P. K. K. P. dowiadujemy został uchwalony przez Radę Min. dn. 19 III projekt o wycofaniu z obiegu banknotów 1, 5, 10, 20, 100, 500, 1000 i 5000 markowych.

W 3 miesiące po ogłoszeniu rozporządzenia banknoty wymienione utracą charakter prawnych środków obiegu.

Banknoty te w sumie 10,000 mk. lub wielokrotności tej sumy będą mogły być wymienione na prawne środki obiegu w tydzień po ogłoszeniu wspomnianego rozporządzenia. (pap)

— Mnożna dla urzędników.

Wysokość mnożnej dla poborów urzędniczych za kwiecień wyznaczona została na 52,320. Również zdecydowano, że nie będzie przymusu w pobieraniu części poborów w bonach. (bip)

— Paspporty ulgowe.

Jak się dowiadujemy, według projektów co do ulgowych paszportów, rocznie wydawane będą 3,000 tego rodzaju paszporty. Cena ulgowego paszportu wynosić będzie 25 franków złotych. (bip)

— Zaciąg ochotniczy przy dorocznym poborze w roku 1924.

Zgodnie z reskryptem MSW., Komisarjat Rządu na m. Łódź zawiadamia, iż w roku bieżącym w czasie dorocznego poboru rekruta będą przyjmowani do służby wojskowej jako ochotnicy mężczyźni ur. w latach 1904, 1905, i 1906, którzy pragną odbyć służbę w wojsku stałym przed ustalonym terminem.

Podania osób zainteresowanych winny być składane do PKU., według miejsca zamieszkania w terminie do 1 kwietnia br. Po tym terminie prośby o przyjęcie nie będą uwzględniane.

Do podań należy dołączyć w myśl artykułu 97 Tymcz. Ust. o powsz. ob. służby (wojsk. 1) metrykę urodzenia, 2) urzędowe świadectwo moralności, 3) dokumentu o ewentualnie posiadanym fachu, i cenzusie naukowym, 4) zgołę rodziców lub opiekunów prawnie zastępujących rodziców.

Przegląd i wcielenie ochotników odbędzie się w terminie, który zostanie ogłoszony w swoim czasie, razem z popisowymi 1903 rocznika. Zwraca się przytem uwagę, że z roczn., 1906 będą mogli być przyjęci tylko ci, którzy w chwili przeglądu roczn. 1903 będą mieli ukończonych lat 18 i, że zastrzeżony ochotnikom wybór broni dotyczyć może zawsze tylko służby linjowej. (pap)

— Lista kandydatów p. lskich związków do kasy chorych.

Polskie związki zawodowe złożyły już w referacie wyborczym w kasie chorych listę kandydatów do władz kasy chorych. Na

Ministerstwo Spraw Wojskowych O. V Sztabu Gen. wydało pod tym tytułem księgę dużych rozmiarów bo o 1852 stronach drobnego druku nonparelowego, która reasumuje całą dotychczasową pracę personalną w Wojsku. Po ustaleniu konkretnych ram dla poszczególnych dziedzin życia oficerskiego, po raz pierwszy ukazują się w systematycznym całokształcie nazwiska wszystkich tych oficerów, których stosunek do Wojska Polskiego został w konkretny sposób ustalony (stan czynny, rezerwa i stan spoczynku).

„Rocznik Oficerski“ rozpoczyna się obsadą personalną naczelnych władz wojskowych i wyższych dowództw, wśród których znaleźli miejsce oficerowie weterani, uczestnicy powstań narodowych ujęci w spis alfabetyczny.

Znaczną część „Rocznika“ zajmują korespondencje oficerów, z których każdy obejmuje w treści swojej.

a) Obsadę personalną instytucji wojskowych danego korpusu osobowego ujętą w porządku stopnia i starszeństwa z uwzględnieniem stanowisk i posiadanych orderów oraz wykazaniem przy

pierwszych miejscach listy figurują wiceprezydent Wojewódzki Zofja Trojanowska i Stefan Kulczyński. (bip)

— Książeczki wojskowe dla roczn. 1902

Rozpoczęło się wydawanie książeczek wojskowych mężczyznom urodzonym w roku 1902. Książeczki wydaje komisariat rządu na miasto Łódź po uprzednim wezwaniu penta. (bip)

— Zwolnienie ubogich z opłat za leczenie w szpitalach.

W poniedziałek, dn. 17 bm. w Wydziale Zdrowotności Publicznej odbyło się 5 posiedzenie Komisji do zwalczania z opłat szpitalnych ubogich mieszkańców m. Łodzi. W posiedzeniu, które odbyło się pod przewodnictwem ławnika Wydziału Zdrowotności Publicznej A. Joela, brali udział radni: Berman i Ruto oraz p. A. Kaczmarek. Rozpatrzone 154 sprawy. W rezultacie umorzono rachunki na ogólną sumę, 7.159,65 fr. zł. za kurację 137 ubogich mieszkańców m. Łodzi, leczących się w szpitalach miejskich i prywatnych.

— Sanitarne komisje kontrolne.

W myśl rozporządzenia p. prezydenta miasta o oczyszczeniu podwór: ze śniegu i nieczystości, w dniu wczorajszym rozpoczęły swe prace sanitarne komisje kontrolne. Komisje kontrolne zostały utworzone przy 7-miu Dozorach Sanitarnych, po dwie w każdym. W skład komisji wchodzi, prócz przedstawicieli Dozorów Sanitarnych i policji państwowej, przedstawiciele stowarzyszeń właścicieli nieruchomości. Komisje te obchodzą wszystkie posesje, znajdujące się na terenie m. Łodzi i po skonstatowaniu niewykonania przez właścicieli domów przepisów sanitarno porządkowych—zgodnie z rozporządzeniem prezydenta miasta sporządzane są protokoły, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

— Nowa Spółdzielnia.

W tych dniach otwartą zostanie przez Związek Zawodowy pracowników gastronomicznych i hotelowych restauracja w hotelu Manteuffla.

Restauracja ta zostanie oddana do użytku publiczności po gruntownym remoncie, który trwa już od paru miesięcy. (b.p)

— Przywileje dla żydów.

Jak donosi „Moment“ wskutek starań posłów żydowskich, minist. spraw wewnętrznych wstrzymało wysłanie 50 rodzin żydów, obcokrajowców z Łodzi.

— Inkasowanie należności za bilety na drugą maskaradę Czerwonego Krzyża.

Czerwony Krzyż zawiadamia, iż należność za niezapłacone dotychczas bilety na drugą maskaradę inkasują dwaj inkasanci Czer-

oddziałach macierzystych tak oficerów zawodowych jak i rezerwowych, przynależnych do danego oddziału macierzy stego..

b) Listę starszeństwa oficerów zawodowych i osobno oficerów rezerwowych

Obie te listy zasługują na specjalną uwagę, gdyż odnośnie oficerów zawodowych, których stopnie i starszeństwo zostały po raz pierwszy w roku 1922 ustalone, ta lista zawiera wszelkie zmiany jakie w międzyczasie zaszły, odnośnie zaś oficerów rezerwowych jest to pierwsza lista, która z kolei za listą starszeństwa oficerów zawodowych ogłasza obecne zatwierdzone przez Prezydenta Rzeczypospolitej zweryfikowane stopnie i starszeństwo oficerów rezerwowych.

Wszyscy wojskowi cywilni mogą go nabyć w Administracji „Polski Zbrojnej“ (Warszawa, ul. Orła 6, m. 3 tel. 29-21) która przyjęła na skład główny to wydawnictwo będące syntezą „Dziennika Personalnego“ w rządowego dodatku dla „Polski Zbrojnej“.

Cena jednego egzemplarza wraz z przesyłką pocztową wynosi 12 franków.

wonego Krzyża, którzy na każdą otrzymaną sumę obowiązani są wydawać pokwitowania, zaopatrzone stemplem Czerwonego Krzyża.

— Fabrykanci popierają analfabetyzm.

W fabryce Hinsberg i Wilczyński przy Al. Kościuszki nr. 23 zatrudnieni są młodociani robotnicy, którzy w myśl przepisów o przy musowem nauczaniu winni być zwolnieni wie czorem na naukę. Ponieważ firma nie chciała tracić z powodu opuszczonych godzin pracy, postanowiono wszystkich młodocianych robotników, zatrudnionych w fabryce wydać. Sprawą tą zajęły się związki zawodowe, które wszczęły energiczną interwencję. (bip)

Wypadki i kradzieże

— Ataki epileptyczne.

Genowefa Woźniak lat 25, zam. przy ul. Konstantynowskiej 25 dostała na ulicy ataku epileptycznego. Karetka pogotowia odwiozła ją w stanie nieprzytomnym do Zbiorni Miejskiej. (pap)

Walerja Stawczyk lat 60 robotnica zam. przy ul. Zgierskiej 85 dostała ataku epileptycznego będąc w sklepie. Lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy pozostawił ją na miejscu. (pap)

Janina Baum, lat 42 robotnica (Główna 34) dostała w kinie ataku epileptycznego. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez lekarza, karetka pogotowia odwiozła ją do domu. (pap)

— Z głodu.

21 letnia Helena Gajdek, bezdomna, upadła na ulicy z głodu. Karetka pogotowia odwiozła ją do Zbiorni Miejskiej. (pap)

— Pożar.

W dniu wczorajszym o godz 10 rano wybuchł przy ulicy Skwerowej 9. w szarpani Gustawa Szrejera pożar, spowodowany nadmiernym ogrzaniem szarpacza.

Do ognia przybył I i II Oddział Straży Ogniowej, którym po godzinnej akcji ratunkowej udało się ogień zlokalizować. Straty dość poważne. (pap)

— Zabity przy wyładowywaniu węgla.

W dniu wczorajszym wydarzył się w składce węgla Libermana przy ul. Węglowej Nr. 7 niezwykle tragiczny wypadek. Oto pracujący przy wyładowywaniu węgla 29-letni robotnik Jan Wachowski (adresu nie ustalono) został nagle przysypany górą węgla. Zażwazana Straż Ogniowa po odsypaniu zwalu węglanego wydobyła robotnika.

Przybyłe równocześnie pogotowie ratunkowe zajęło się niesieniem ratunku, zgnieciony robotnik jednak zmarł w parę minut nie odzyskując przytomności.

Przy zwłokach wystawiono posterunek policyjny, a przodownik V Komisariatu znale-

zione przy zmarłym tragicznie, dokumenty i pieniądze przedłożył swej władzy.
W sprawie wypadku tego czynione jest dochodzenie i prawdopodobnie Liberman odno wiadal będzie za nieprzestrzeżenie ostrożności. (pap)

Teatr i sztuka

— **Wieczór Kazimierzy Rychterówny.**
Znakomita recytatorka polska Kazimiera Rychterówna wygłosi w dn. 26 bm. w sali Filharmonji o godz. 8—ej wiecz. słynny poemat Tennysona „Enoch Arden” przy ilustracji muzycznej w wykonaniu p-ni Illasiewicz—Stojakowskiej.

— **Koncert Battistini'ego.**
Dziś zatem o godz. 8,30 wiecz. w Sali Filharmonji odbędzie się tylko jeden koncert Mattia Battistini'ego, którego występy w Warszawskiej Filharmonji należały wprost do sensacyjnych wydarzeń bieżącego sezonu koncertowego.

Z sądów.

— **Godzinowy hotel.**
Sędzia IX Okręgu Sadu Pokoju Grabowski skazał Witę Grybus (Kamienna 2) za odnajmywanie w celu zysku mieszkania swego „krótkoterminowo” kochającym się parom na 75 złp. — grzywny lub 10 dni aresztu w razie nieściągalności kwoty.

— **Proceder ten ujawnił wywiadowca 4 Brygady Urzędu Śledczego I, Wróblewski** złożywszy po dłuższej obserwacji odpowiedni meldunek swej władzy. (pap)

— **Rozprawa przeciwko rzeźnikom.**
W dniu wczorajszym sąd dla spraw lichwiarskich rozpatrywał sprawy rzeźników oskarżonych o pobieranie wysokich cen za wyroby, mimo ogólnej zniżki mięsa.

Na sądzie obrona występowała przeciwko metodzie badania tych przestępstw i domagała się wezwania rzeczoznawców z Poznania, którzyby przedstawili odpowiedn. kalkulację, przyczem koszta sprowadzenia ich

ponieśliiby oskarżenia. Sąd przychylił się do wniosku obrony i sprawę odroczone, a na następną ma być wezwany w charakterze świadka kierownik wydziału walki z lichwą dr. Grabowski. (bip)

— **Zarząd Stowarzyszenia Handlowców Polskich m. Łodzi.** — Piotrkowska 108, podaje do wiadomości członków, że stosownie do § 23 Statutu w sobotę dn. 22 bm. o godz. 8—ej wiecz. odbędzie się w lokalu własnym Ogólne Roczne Zebranie, członków Stowarzyszenia, prawomocne bez względu na ilość obecnych (§ 23 Statutu). 879-1.

— **Odczyty religijne.**
Dziś (w piątek) wieczorem o godz. 6—ej punktualnie w sali „Lutni” przy ulicy Sienkiewicza pod Nr. 31 wygłosi prelekcję na temat „Z dziedziny historii religji” Ks. Dr. Jan Bączek, poczem bezpośrednio nastąpi odczyt p. Maurycego Paciorkiewicza, profesora uniwersytetu lubelskiego, „Religia a etyka”.
Odczyty będą urozmaicone pieniami religijnymi w wykonaniu chórów kościelnych.

— **Bacność Rozwojowcy!**
Dziś, o godz. 7—ej wiecz. wygłosi ks. T. Gałdyński z Poznania odczyt p. t. „Dążenie do odrodzenia narodowego”. Odczyt, odbędzie się w sali Im. Szopena przy ul. Piotrkowskiej 92 (w podwórzu) Prosimy o liczne przybycie.

Ze świata.

AMERYKANKI A PAPIEROSY

§ Gdy w 1910 r. w Stanach Zjednoczonych wypalono ogółem osiem miliardów, pięćset milionów papierosów, to w 1922 r. liczba ta wzrosła do czterdziestu trzech, a w 1923 r. do pięćdziesięciu miliardów, nie licząc papierosów skręcanych w palcach przez konsumentów.

Ogromne to zwiększenie się liczby papierosów wypalonych należy przypisać — jak stwierdzają pisma amerykańskie — rozpowszechnieniu się palenia papierosów przez kobiety, czego przed wojną nie znano.

ODCISKI PALCÓW LEONARDA DA VINCI

§ W Londynie rozstrzygnięto w ciekawy sposób spór o autentyczność obrazu Leonarda da Vinci, znajdującego się w londyńskiej Galerii narodowej.

Badając rzeczony obraz spostrzeżono w jego

każde odcisk palców. Już dawniej zaś wiadano, że genialny artysta, który pod względem różnych pomysłów, o wiele wyprzedził swych współczesnych, zwykł był na świeżej jeszcze farbie swych obrazów umieszczać odcisk swych palców, uważając widocznie to za najlepszy sposób stwierdzenia ich autentyczności.

Postanowiono zatem porównać odciski na za kwestjonowanym obrazie z odciskami, znajdującym się na nieulegającym żadnej wątpliwości arcydziele Leonarda da Vinci w paryskim muzeum Lawru. Porównanie to, dokonane przy pomocy najnowszych sposobów daktyloskopji, stwierdziło niezbicie, że zakwestjonowany obraz jest istotnie dziełem wielkiego malarza, odciski bowiem zgadzały się w szczegółach najdrobniejszych.

ŻEBRAK WŁAŚCIELEM KINA

§ Rząd włoski, chcąc poskromić szerzące się zebraństwo, ogłosił listę fałszywych nędzarzy, którzy wyzyskują miłosierdzie publiczne. Między nimi znalazł się człowiek, który stoi cały dzień w Palermo w nędznych lachmanach i zebrze. Wieczorem stroi się w smoking i udaje się do swojego własnego kina, które jest prawdziwą kopalnią złota, ażeby kasę obliczyć i zgarnąć dochód do kieszeni.

PROMIENIE RENTGENA LECZY OTYŁOŚĆ

§ Paryska prasa ogłasza pożądaną wiadomość dla osób, cieszących się zbyt pełnymi kształtami. Dwóch paryskich doktorów, L. vet i Vantier wynalazło nową metodę przeciwko otyłości, która już podobnie dała znakomite rezultaty. Przedstawili swój plan leczenia paryskiej Akademji medycznej.

Kwestja polega na stosowaniu promieni ultrafioletowych i po kilkunastu nasświetlaniach zmniejsza wagę o 4 — 10 kilo.

Co dziwniejsza, za pomocą tych samych promieni, tylko inaczej zastosowanych, można wywołać przybytek wagi. Dzięki więc nowym zabiegom, w przyszłości będzie można według upodobania zostać tęższym lub chudym.

SERCE WOLTERA

§ W obecności francuskiego ministra sztuk pięknych, Leona Berarda, otwarto urnę, znalezioną w cokole, pod gipsowem popiersiem Woltera, w jednym z odnawianych pokoiów Biblioteki narodowej w Paryżu.

W urnie znaleziono przykryte materialem barwy fioletowej wielkie serce z pozłacanego drzewa, na którym widniał napis czarnymi głoskami: „Serce Woltera, zmarłego w Paryżu 30 maja 1778 r.” Gdy potrząśnięto sercem z drzewa, to usłyszano wewnątrz plusk płynu, w którym zakonserwowano widocznie prawdziwe serce filozofa. Minister Berard jednak nie pozwolił otworzyć serca drewnianego, pod którym znaleziono jeszcze w urnie protokół z przeniesienia serca do Biblioteki narodowej w 1864 r.

Po krótkiej więc przemowie ministra, włożono z powrotem serce do urny, w której spoczywało i zamknięto urnę w skrytce cokolu pod popiersiem Woltera, poczem spisano protokół, który umieszczony będzie w archiwach Biblioteki.

Grand-Kino Strzeż się przyjaciół

Dziś i dni następnych
Początek o 5-ej.

889 Dramat w 7 aktach' znakomitej reżyserji D. W. GRIFFITHA. Henry Walthall i Helena Hadwick.
Wytwórci: First National, New-York — w rolach głównych:

BRUNO ROZENBERG

Łódź, Piotrkowska 103, tel. 8-46.

Na sezon wiosenny

nadeszły:

Jedwabie, Wełny

na suknie i kostjomy

we wszelkich kolorach i najnowszych deseniach.

Wielki wybór!

816

Kupuję

meble, dywany, garderobę, samowary, maszyny do szycia i różne sprzęty domowe

Płacę najlepsze ceny

A. Waicman, Dzielna 19

w sklepie starych mebli. 710-b

Szwajcarskie gotyckie ziota z merka kogut A. Gąsec kiego znakomicie ułatwiają funkcje **zoładka**. Idealny środek przy zaparciach. Sprzedają apteki i sklepy apteczne. 758-1

Posiadacze

kwitów i tymczasowych zaświadczeń na II emisję akcji Domu Handlowego i Centrali Złoczeń „Rozwój” proszeni są o złożenie tychże za pokwitowaniem w biurze T-wa „Rozwój” przy ul. Podleśnej 4. 829 5

Związek Majstrów Fabrycznych

Rzeczypospolitej Polskiej, Oddział w Łodzi — Pańska 74

Dalszy ciąg **Ogólnego Roczego Zebrania** odbędzie się w sobotę, dnia 22/III b. r. o g. 6 i pół wiecz.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie
- 2) Wybór przewodniczącego
- 3) Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej
- 4) Sprawa kandydatów do Kasy Chorych
- 5) Sprawa cennika
- 6) Sprawa kierownictwa Związku
- 7) Wolne wnioski.

Prawo głosu mają tylko członkowie rzeczywisci

Wejście za okazaniem biletu członkowskiego i kwitów z opłaconych składek.

881

Zarząd.

„National”
kasę sprzedam

Wiadomość w „Rozwoju” 760-1

Potrzebny

do szewca podręczny chłopiec zdolny na pasową robotę, ul. Zielona 40 w podwórzu prawa oficyna 1 piętro, 808-1

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener.

ul. Andrzejka № 3.

przyjm. od 11—1 i pół.

od 5 i pół do 8. (289s1)

Potrzebna służąca

z gotowaniem do restauracji

róg Pańskiej i Karola

786-2

Meb'e biurowe amerykańskie

całkowite amerykańskie urządzenia biur
CENY KONKURENCYJNE — GWARANCJE!

EDWARD TELATYCKI

Tel. 10 63.

Łódź, Piotrkowska 48. Tel. 10 63.

58

**POMORSKIE
ZAKŁADY CERAMICZNE**
TOW. AKC.
(Dawniej MAX FALCK I SKA)
w GRUDZIĄDZU
CEGIELNIA MECHANICZNA
FABRYKA DACHÓWEK

POLECAMY NATURALNO-
CZERWONEGO KOLORU DACHÓWKĘ
KARPIOWA
ZŁOBIONA
I RZYMSKA
zupełnie trwała i odporna na
maszynie wplywy atmosferyczne
oraz
Dławiącą czarną cegłę
maszynową, licówkę i dźwiarkę
różnych formatów

KOKS

górnosłaski, koksowni Gotthard-
schacht ze składu i w ładunkach
wagonowych

B. Kowalewski

Dom Handlowo-Przemysłowy

Łódź, Ogrodowa № 78.

Dojazd tramwajem № 3.

513

Na raty i za gotówkę

Wielki wybór

z własnych warsztatów po najniższych cenach

**garniturów,
spodni i**

sukien, pań męskich

bluzek i

plaszczy damskich.

Obuwia:

męskiego, damskiego i dziecięcego wykwintnego i zwykłego

— poleca —

Chrześcijański Dom Ubiorów

A. CABANEK

582

ul. Napiórkowski 49. — Filia: ul. Piotrkowska 27.

Największy wybór i najtańsze ceny

w Chrześcijańskim Jarmarku Łódzkim

Bronisław Jagoda i S-ka Sp. Akc.

ul. Piotrkowska № 44.

Polecamy odt. zaopatrz. wszystkie działy w modne i sez.
nowości: **Wetny, kamgarny na garnitury, spodnie
palta, suknie i kosjumy.** Front, trikotine, satyny, mu-
szliny kretony, płótna madapolamy, batysty, zefiry, oksfor-
dy, lniane obrusy, serwetki, ręczniki, chusteczki, kapy, pod-
szewki kapy pluszowe, kilmy, dywany, firanki **kołdry
watowe ceraty hafiv, nici, bielizna, kołnierze, krawaty,
szelki, skarpetki, pończochy jedwabne rękawiczki,
galanterię.** Prowadzi y dział obuwia damskiego i mę-
skiego **lakierki najnowszych fasonów.**

Specjalnej uwadze polecamy w elki działy konfekcji dam-
skiej, męskiej i dziecięcej z własnych pracowni, **najmod-
niejsze palta, garnitury, spodnie, bluzki, suknie
trikotynowe i wełniane, płaszcze gumowe.**

Sprzedajemy na raty. 589-0

UWAGA: Nasz magazyn mieści się tylko na I piętrze.

Różne:

Przybiłak się pies z obcietym
ogonem i uszami. Odabrać
mężna Cegielniana 62, gospo-
darz. 1128-2

Potrzebna chemczarka Kiliń-
skiego Nr. 49, pralnia. 1150-3

Poszukuje pokoju z niekre-
ującym wejściem. może być
przez rodzinę małżeństwo bez-
dziejnie Oferty z cena nad-
syłać do Rozwoju pod „Małżeń-
stwo”. 1124-1

Wykaje oglady w domu przywa-
nym po przystępnej cenie.
od godz. 2 do 4 ej Wólczańska
164 m. 30 pierwsze p. oficyna.
1111-1

Potrzebna pani-enka uczciwa.
inteligentna i z dobrej ro-
ziny do sklepu galanterijnego
Wiadomość Łódź, Andrzeja 24
1138-2

Krawcom wydaie do domów ro-
botę firma A. Cabanek Na
Piotrkowskiego 49, także po-
trzebny krawiec do szycia na
miejsce 1170-2

Potrzebna zdolna panna do
szycia Szkolna 5 m. 6.
1174-1

Potrzebny czeladnik szewski
na damską i męską robotę
Brzezińska 37, Jankiewicz.
1131-2

Potrzebne zdolne podrečne
uczennice Pańska 68 i p. of.
1132-1

Potrzebny służacy 16-18 lat
ze świadectwami. Zielona 8
mieszkania 10, od 4 do 6.
1173-1

Potrzebna prasowaczka dro-
biażdżarka i praczka. Ul.
Północna 14, pralnia. 1152-2

Stróż obeznany z motorem ele-
ktrycznym, ze świadectwami
Zgłaszać się do destylarni „Piac
Wolności 5 1151-2

Potrzebna zarządkobeta do
sprzątania z praniem i goto-
waniem. Karola 26 m. 18
1140-2

Dziewczynka 14 15 lat. do po-
mocy w fabryce może się
zgłosić Perla i Pomorski Piotr-
kowska 69 1142-1

Potrzebna zdolna panna do sz-
ycia. Wiadomość Radwańska
37 m. 16, Figłowska. 1145-3

Potrzebny pracownik do zakła-
du tryzjerskiego Gubernator-
ska 30 1143-3

Potrzebna zdolna prasowaczka
Ul. Kilińskiego 125 pral-
nia. 1148-1

Pachalter-bilansista, z świadec-
stwem ukończenia gimnazjum,
księgowości poszukuje pracy.
St. Baś, Złoczew kaliski.
1146-1

Zgubione dokumenty

Teusiak Walentyna zgubia
książeczkę wolnej jazdy, Ko-
lejek Dojazdowych. 1131-3

Zginal dowód Nr. 317958 Od-
działu I Łódzkiego Warszaw-
skiego Akcyjnego Towarzystwa
Pożyczkowego Zachodnia Nr.
31. 1147-1

Zgubiono

paszporty polskie wydane 1)
Dąbrzajski Józef z gminy Wro-
blew p. Sieradz. 2) Baranowska
Marjanna z gminy Bartochów
3) Baranowski Jan z gm. Bar-
tochów. 812-3

Kupię

ręczny wózek na resorach w
dobrym stanie „DYNAMO” Piotr-
kowska 85. 814-1

Nagrody

25.000.000

W srode, dnia 12 marca zgub-
iono pek kluczy pomiędzy ul.
Skwerowa, Dzielna i Kiliński-
go do mostu kolejowego Zna-
lazca proszony jest o łaskawe
zwrócenie za powyższą nagro-
dą Rokicińska 67. Wcisło,
804-15

Rządca

rutrowany poszukuje posady
w większym miastku. Oferty do
Rozwoju pod „Rządca” 806-3

Hafciarzka

zdolna (stiasak, monogramy)
potrzebna, Przejazd 55 front.
80-2

Sklep

spożywczy dobrze prosperu-
jący, był zapewn ony, sprzedam
zaraz wiadomość w sklepie
Nawrot 15 róg Sienkiewicza.
816-1

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

1) Kredensy, garderoby 102ka
szaty otomanę lustro
krzesła, stoły sprzedaje Sien-
kiewicza 59 m. 21, oficyna
pierwsze piętro, Kalliski.
1108-1

2 rowery nowe do sprzedania
Wiadomość ul. Miedziana
Nr. 7, Józef Franiasz.
1125-2

Sprzedam rower nowy z wol-
nem kołm Wiadomość Ka-
rolew ul. Wileńska 14, piekar-
na. 1126-1

Sprzedam 40 tuzinów skarpe-
tek z powodu wyjazdu. Na-
wrot 80, Marczyńska. 1120-2

Powóz wolant, brykę karet-
kę, rolwagę, towarowa bry-
kę sprzedam Kilińskiego 32-a
1153-1

Sprzedam domek wolny na
przedmieściu Karolewska
Nr. 28, Kozłowicz. 1141-3

Sprzedam browar parowy. Oter-
ty proszę składać pod „Bro-
war” do Rozwoju. 1144-2

Do sprzedania domek z ogród-
kiem (dwa pokoje z kuchnią
wojne) Ul. Eliańska 18
(przecznica Wólczańskiej), gos-
podarz 1149-3

Maszynę do szycia stół duży,
krzesła kredens kachenny
otomanę sprzedam. Przejazd 24
miesz. 1. 1150-2

Cena ogłoszeń: Pizad tekstem i w tekście 160.000 mk., za tekstem 120.000 mk. zwyczajne 80.000 mk. wśród drobnych 100.000 mk. nekrologi 120.000 mk. ko-
munikaty 12.000 mk., za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 50.000 mk. za wyraz duże litery 500.000 mk.
dla poszukujących pracy 40.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 50.000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 30 gr. za mil. strona 6 lam zwyczajne 15 gr.
za wiersz min. stronica 5 lamów. Tabełkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa relakcja za bezpłatne. Ogłoszenia
przyjmuje się do godz. 6-ej po 6-ej dolacza się 50 proc. Za terminowe wycożnienie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka opowiażuje jeszcze
przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia Rozwój można zaawiać w Zgierza a p. Lacha w Fabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa